

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Gfv.VI.30.218/2021/7.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

A felperes: felperes1

A felperes képviselője: dr. Magyar István ügyvéd cím1

Az alperes: alperes1

Az alperes képviselője: Imre Ügyvédi Iroda cím2

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.054/2020/11. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 5.G.41.282/2019/8. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.243.829 (egymillió-kétszáznegyvenháromezer-nyolcszázhuszonkilenc) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A végrehajtást kérő felperes kérelmére a Fővárosi Törvényszék 2017. január 3-án 0100-30.Vh.400.849/2016/7-II. számon végrehajtási lapot bocsátott ki a H. Zrt. (a továbbiakban: H. Zrt.) adós ellen a Fővárosi Törvényszék 37.P.24.528/2007/211. és a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.328/2016/9. számú ítéletei alapján 60.480.000 Ft és járulékai végrehajtására. A végrehajtási eljárás 107.V.0525/2017. végrehajtói ügyszám alatt dr. B. Sz. önálló bírósági végrehajtó előtt volt folyamatban.

[2] A végrehajtási eljárásban F. L. helyettes bírósági végrehajtó 107.V.0525/2017/73. végrehajtási ügyszám alatt 2017. április 5-én elektronikus hatósági átutalási megbízást állított ki a H. Zrt.-nek az alperesnél vezetett 11747006-20198486-00000000 pénzforgalmi jelzőszámú fizetési számlájára. Az átutalási megbízással a végrehajtó az adós fizetési számláit 149.252.341 forint erejéig a végrehajtást kérő felperes követelésének kielégítésére lefoglalta, és elrendelte a lefoglalt összeg átutalását a végrehajtó letéti számlájára. Az alperesnek elektronikusan megküldött átutalási megbízáson az adós nevének megjelölésére 32 karakter áll rendelkezésre, ezért a végrehajtó az adós neveként „H. és Sz”-t tüntetett fel, a közlemény rovatban pedig a „3HATÓS.Á:107V525/17 kjö:Fővárosi TörvényszékPolgári” adatokat.

[3] Az alperes a hatósági átutalási megbízás teljesítését a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelete (a továbbiakban: MNB rendelet) 7. § (1) bekezdésére hivatkozással arra hivatkozással utasította vissza, hogy a számlatulajdonos és a fizető fél (adós) neve eltér.

[4] Az átutalási megbízás visszautasítását követő harmincöt napban az adós az alperesnél vezetett pénzforgalmi számlájáról összesen 76.255.300 forintot utalt át harmadik személyek részére.

[5] Az adós ellen a felperes által kezdeményezett végrehajtás nem vezetett eredményre.

[6] A felperes panasza alapján az alperes felügyeletét ellátó Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) célvizsgálatot végzett, amelynek eredményeként a 3684-13/2018. számú vizsgálati jelentésében megállapította, a végrehajtó által kibocsátott elektronikus hatósági átutalási megbízás alapján a „H. Munkaügyi és Sz” megnevezésből egyértelműen megállapítható, hogy az intézkedés kérése mely gazdálkodóra vonatkozik. Az Opten Céginfó adatbázis szerint „H.” kezdet névvel egy társaság szerepel a nyilvántartásban, így a számlaszámmal együtt vizsgálva az adós személye egyértelműen beazonosítható volt. Rögzítette még a jelentés, hogy a hatósági átutalási megbízás elutasítása a pénzforgalmi jogszabályokat tekintve formailag jogszerű volt (teljes név használata a rövidített név helyett), a bank együttműködési készsége viszont nem volt megfelelő, mivel nem tájékoztatta egyértelműen a végrehajtót a konkrét hibákról, és nem tett meg mindent a formai hiba mielőbbi javítása érdekében.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[7] A felperes módosított keresetében a jogosulatlanul visszautasított hatósági átutalási megbízás miatt 76.255.300 forint és járulékai megfizetésében kérte az alperes marasztalását szerződésen kívül okozott kár megtérítése címén.

[8] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és a másodfokú határozat

[9] Az elsőfokú bíróság megismételt eljárásban hozott ítéletével a kereset szerint kötelezte az alperest 76.255.300 forint és ezen összeg után 2017. május 11-től kezdődő késedelmi kamat megfizetésére.

[10] Ítéletének indokolásában a hatósági átutalási megbízás adatainak értékelésével megállapította, a megbízáson a végrehajtó az adós nevéként H. és Sz” megnevezést tüntetett fel, megjelölte ezen kívül az adós cégjegyzékszámát, adószámát és pénzforgalmi számát is, a közlemény rovatban pedig a 3HATÓS.Á:107V525/17 kjö:Fővárosi TörvényszékPolgári adatokat. A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Pft.) 64. § (1) bekezdése, az MNB rendelet 31. § (3a) bekezdése, 3. § (1) bekezdése és 2. számú mellékletének II.1. pontja alapján arra következtetett, az MNB rendelet különbséget tesz a rövidített név és a cég neve rövidített formában között, név alatt értve a számlatulajdonos teljes vagy rövidített nevét. A pénzforgalmi nyomtatvány kitöltésével kapcsolatosan azért használja a cég neve rövidített formában megjelölést, mert mindösszesen 32 karakter áll a kitöltő rendelkezésére. A végrehajtó az adós teljes cégnevének rövidített

formában történő megjelölésével a nyomtatvány kitöltésére vonatkozó jogszabályi kötelezettségének eleget tett; a név azonosítására az alperesnek rendelkezésére állt az adós nevén kívül az adós cégjegyzékszám és adószáma is, így a H. Zrt. azonosítására kétséget kizáró módon lehetősége volt, az MNB rendelet 7. § (1) bekezdés alapján nem utasíthatta volna vissza az átutalási megbízás teljesítését.

[11] Kitért arra is, hogy a hatósági átutalási megbízás helyesen, az MNB rendelet 2. § 7. pontja és 1. melléklete szerint tartalmazta a H. Zrt. egyedi pénzforgalmi jelzőszámát. A pénzforgalmi jelzőszám és a név rövidített formában történő megjelölése alapján az alperes kétséget kizáró módon azonosíthatta azt a számlaszámot, amelyre a hatósági átutalási megbízás vonatkozott.

[12] A közlemény rovatát illetően rögzítette az ítélet egyrészt, hogy az a per eldöntése szempontjából nem bírt jelentőséggel, mivel az alperes attól eltérő konkrét okra hivatkozással utasította vissza az átutalási megbízás teljesítését. Rámutatott ugyanakkor arra is, hogy az MNB rendelet 2. melléklet III. 2. pontja szerint a PFNY 71 hatósági átutalási megbízás (3. melléklet 2. minta) közlemény rovatában a benyújtás alapjául szolgáló határozat számát és a határozatot kibocsátó szervet fel kell tüntetni. A perbeli átutalási megbízás vizsgált tartalma megfelelő adattartalommal bírt, amikor tartalmazta a végrehajtási ügyszámot és a végrehajtás alapjául szolgáló határozatot kibocsátó szerv nevét. Az adatok helyességének vizsgálata az alperesnek nem feladata.

[13] Mellőzte a bíróság az alperes bizonyítási indítványát, amely a végrehajtó által a felperes részére adott tájékoztatás beszerzésére és a felperes további intézkedésére irányult.

[14] Az alperes fellebbezése alapján eljáró ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[15] A jogerős ítélet indokolása szerint a másodfokú bíróság teljeskörűen egyetértett az elsőfokú bíróság által kifejtett indokokkal. A fellebbezésére tekintettel kiemelte, hogy az adós fizetési számlája terhére a végrehajtó által kiállított hatósági átutalási megbízásban a rövidített név és egyedi azonosító (a pénzforgalmi számlaszám) fizető féllel való egyezősége megállapítható volt: a feltüntetett rövidített név és pénzforgalmi számlaszám együttesen azonosítható volt a fizető féllel. Az alperes a Pft. 21. § (2a) bekezdése alapján köteles volt a hatósági átutalási megbízás teljesítéséhez szükséges fedezet elkülönítésére, avagy azt fedezet hiányában 35 napra sorba állítani.

[16] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítélet indokával abban a részében is, hogy a perben az alperes által eredetileg közölt visszautasítási oknak volt jelentősége.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és – tartalmilag – az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte.

[18] Előadta, hogy az ügyben eljáró bíróságok a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 206. § (1) bekezdésének megsértésével állapították meg, hogy az alperes részére megküldött elektronikus átutalási megbízás az adós cégjegyzékszámát és adószámát is tartalmazta, holott abban csupán a fizetésre kötelezett neve, számlaszáma és a kitöltött közlemény rovata szerepelt. Az MNB rendelet 7. § (1) és (2) bekezdésébe, 2. számú mellékletének II.1., III. 2. pontjaiba ütközik az az ítéleti megállapítás, hogy az átutalási megbízás adattartalma megfelelt a jogszabályoknak. Azt az alperesnek – hiányos tartalma miatt – kötelező volt visszautasítania. A vizsgált átutalási megbízás kiállítása nem egyedül a néveltérés miatt, de a közlemény tekintetében is jogszabálysértő volt, azonban a bankközi klíringrendszer korlátai között az alperes csak egy visszautasítási okot jelölhetett meg. Mindez azonban az MNB rendelet 7. § (6) bekezdéséből és az rPp. 206. § (1) bekezdéséből következően nem jelentheti egyben azt is, hogy a megbízás jogszerűségi kontrollja a bíróság előtt a megjelölt okra koncentrálódik.

[19] Az MNB rendelet 2. számú mellékletének II.1. pontja, 3. § (2) bekezdése, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 3. § (1) bekezdése és a Pft. 21. § (2a) bekezdése megsértése körében állította, a megjelölt fizető fél és pénzforgalmi jelzőszám összetartozását a teljes vagy a rövidített cégnév alapján képes ellenőrizni, végső soron – a rendelkezésre álló karakterszám mellett – a rövidített cégnév rövidített formája a vezérszó és a cégforma megjelölésével fogadható el. A közlemény rovatra nézve az MNB rendelet 2. számú mellékletének III. pontja és a 3. melléklet 2. mintája előírta a benyújtás alapjául szolgáló határozat számának és a kibocsátó szervnek a megjelölését, amellyel szemben a perbeli irat a végrehajtói ügyszámot – és nem a végrehajtást elrendelő határozatot – jelölte meg, és egyszerre utalt közjegyzőre és bíróságra. A jogerős ítélet az MNB rendelet 7. § (1) és (2) bekezdésének, 2. számú melléklete III.2. pontjának és az rPp. 206. § (1) bekezdésének megsértésével rögzítette az átutalási megbízás adattartalmát e körben.

[20] Megjegyezte, hogy ellentmondásban áll a bíróságok alperessel szemben támasztott követelményrendszere: míg a néveltérés feltárására kutatómunkát vártak el tőle, addig a közlemény rovat kapcsán úgy foglaltak állást, hogy nem feladata az adatok helyességét ellenőrizni. Ezzel az MNB jelentéssel is ellentétes következtetésre jutottak.

[21] Rámutatott végül, hogy nyomban értesítette a végrehajtót a visszautasítás okáról, aki akár azonnal intézkedhetett volna helyes tartalmú átutalási megbízás benyújtása iránt. A felperes a végrehajtóval szemben léphetett volna fel kártérítési igénnyel. Vonatkozó bizonyítási indítványát a bíróságok az rPp. 163. § (1), 206. § (1), 221. § (1) bekezdésének megsértésével mellőzték.

[22] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban való fenntartására irányult. Egyetértett a jogerős ítélet indokaival.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[23] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az ott megjelölt okból nem találta jogszabálysértőnek.

[24] Felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítéletet alapvetően a bizonyítékok téves mérlegeléséből adódóan megalapozatlansága miatt tartotta jogszabálysértőnek, és ezzel összefüggésben állította egyben a Pft. és az MNB rendelet megjelölt rendelkezéseinek sérelmét.

[25] Annak ellenére, hogy a felülvizsgálati kérelem helyesen utalt az alperes részére elektronikusan átadott átutalási megbízás nyomtatványának adattartalmára, mindennek a Pft., az MNB rendelet és a Vht. egymásra épülő szabályozási rendszerében – az alábbiak szerint – mégsem volt az ügy érdemi elbírálására kiható jelentősége.

[26] Hatósági átutalási megbízás mikénti intézésére nézve az MNB rendelet 31. § (3a) bekezdése első között azt a követelményt támasztotta a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatója – jelen ügyben az alperes – számára, hogy a hatósági átutalási megbízás átvételét követően soron kívül megkezdje a fizetési megbízásban megjelölt fizető fél és a pénzforgalmi jelzőszám összetartozásának ellenőrzését. A következő lépcsőt tekintve, a fizetési megbízásban szereplő név és egyedi azonosító fizető féllel történő egyezőségének megállapítása esetén a Pft. 21. § (2a) bekezdése előírta az alperes számára, hogy a számlatulajdonos fizetési számlája terhére benyújtott hatósági átutalás teljesítéséhez szükséges fedezetet azonnal különítse el.

[27] A Pft. 2. § 4. pontja értelmében egyedi azonosító alatt a fizetési számlát (vagy fizetési számla hiányában a kedvezményezett egyértelmű azonosítása céljából a pénzforgalmi szolgáltató által az ügyfél számára meghatározott betű-, számjegy- vagy jelkombinációt) kell érteni, amelynek kialakítására nézve – a pénzforgalmi jelzőszám egyedi azonosító funkciójára figyelemmel – részletes szabályozást az MNB rendelet ad az 1. számú melléklet 1. pontjában. Eszerint a belföldi pénzforgalmi jelzőszám első nyolc karaktere az irányító kód, amelyen belül az első három számjegy a számlavezető pénzforgalmi szolgáltatót azonosító kód, a következő négy számjegy a pénzforgalmi szolgáltató fiókját vagy számlavezető helyét jelöli, a nyolcadik számjegy ellenőrző szám; a 9-16. karakter (vagy a 9-24. karakter) pedig a fizetési számla azonosító szám, amelyen belül is a 16. számjegy – vagy a 24. számjegy – szintén külön ellenőrző szám. Az ellenőrző számok az előttük álló számjegyek ellenőrzésére szolgálnak, melyeket a megjelölt algoritmus szerint kell képezni, a különbség az ellenőrző szám.

[28] A Pft. és az MNB rendelet hivatkozott rendelkezéseiből együttesen következik, hogy a fizető fél pénzforgalmi szolgáltatójaként az alperesnek a hatósági átutalási megbízás nyomtatványán megjelölt adatok közül nem egyedül a fizető fél nevét, hanem azzal együtt a megjelölt pénzforgalmi jelzőszámot (egyedi azonosítót) is ellenőriznie kellett, és e két adat együttes vizsgálatával kellett állást foglalnia a végrehajtó által megjelölt név és egyedi azonosító (pénzforgalmi jelzőszám) fizető féllel való egyezőségéről.

[29] Tévedett tehát az alperes, amikor a perindítást megelőzően a számlatulajdonos és a fizető fél (adós) nevének eltérése miatt, majd pedig a perben előadott védekezése szerint a

név nem megfelelő feltüntetéséből adódóan a fizető fél beazonosíthatatlansága miatt állította a hatósági átutalási megbízás hibáját és a visszautasítás előzőek szerint teljesülő okát.

[30] A fizető fél teljes cégnevéből (a nyomtatvány korlátai között) az első 32 karakterbe illeszthetően megjelölt név és a nem vitásan helyesen megadott, a névvel összetartozó pénzforgalmi jelzőszám egyidejű feltüntetésével az egyedi azonosítás elvégezhető volt a pénzforgalmi szolgáltató részéről: azonosítható volt a fizető fél és a hozzá tartozó egyedi azonosító. Az alperesnek a megadott adatok fizető féllel való egyezősége megállapításával haladéktalanul intézkednie kellett volna a hatósági átutalási megbízás teljesítéséhez szükséges fedezetet elkülönítéséről, majd pedig a Vht. 82/A. § (1) bekezdése és a Pft. 64. § (1), (2) bekezdései szerint a végrehajtó intézkedésének megfelelően a fizetési számla igénybe vehető egyenlegéből a megbízásban megjelölt követelés átutalásáról a végrehajtói letéti számlára, a hiányzó összeg tekintetében pedig sorba kellett volna állítsa a megbízást [MNB rendelet 8. § (1) bekezdés].

[31] Helytállóan következtettek ezért az ügyben eljáró bíróságok arra, hogy a hatósági átutalási megbízás visszautasításának feltétele az alperes által megjelöltek szerint nem állt fenn. Álláspontjukkal a Kúria abban a részében is egyetértett, hogy a közlemény hibás tartalmát az alperes visszautasítási okként eredetileg nem jelölte meg, a perben ezért egyedül a visszautasítás közölt tartalmának volt jelentősége.

[32] Rögzíti végül a Kúria, hogy az előzőekben kifejtettek szükségtelenné tették egyben a felülvizsgálati kérelem vizsgálatát a további részében, idetartozóan a végrehajtó további eljárását és a közlemény elvárt tartalmát illetően is. Az elsőfokú bíróság az alperes helytállóan megállapított felelőssége mellett jogszabálysértés nélkül mellőzte a végrehajtó attól elkülönülő tevékenységét – az átutalási megbízás visszautasítását követő és ennél fogva az ügyre nem tartozó eljárását – érintő bizonyítási indítványt [rPp. 3. § (4) bekezdés].

[33] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[34] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelem alapján az alperes az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes jogi képviselőjével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései szerint a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban, áfa felszámítása nélkül meghatározott ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét.

[35] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr.
Gombos Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: